

Nico van Tilburg

Nabal en Abigail

Over een dwaze man en een wijze vrouw

1 Samuel 25

In het begin van 1 Samuel is het volk Israël, dat door God verlost was uit het land Egypte en in het land van de belofte was gebracht, op een dieptepunt beland. Het priesterschap, dat de relatie onderhield tussen de Heere en Zijn volk, had volledig gefaald. De priesters Hofni en Pinehas liepen voorop in immoraliteit, en zij presteerden het zelfs om de Ark van het Verbond mee te nemen in de strijd tegen de Filistijnen. We kennen de trieste afloop. Het eindigde met Ikabod: de eer is weg uit Israël.

Deze gebeurtenissen zijn een voorafschaduw van hetgeen later in de geschiedenis van het volk van Israël zou plaatsvinden. Het bankroet van het priesterschap en het buitmaken van de Ark van het Verbond verwijst naar de wegvoering van het volk naar Babel. In de wolkkolom boven het verzoendeksel van de Ark troonde de Heere te midden van Zijn volk. Maar in de profetie van Ezechiël wordt melding gemaakt van het vertrek van de wolkkolom, van de heerlijkheid van de Heere (Ezech. 9 t/m 11). Met de wegvoering van het volk naar Babel verdween de heerlijkheid van God eveneens.

Maar dan zien wij dat God Samuel roept als profeet, en in genade het woord richt tot het ontrouwe volk. Maar het antwoord van het volk op de genade en de trouw van God was meer dan bedroevend. God Zelf werd afgewezen als de 'enige Heerser' (1 Tim. 6:15), en zij verlangden een koning. Die koning kregen ze in de persoon van Saul. Het optreden van Samuel verwijst tevens naar de latere terugkeer uit de ballingschap, waarna diverse profeten te midden van het volk zijn opgetreden. Maar na een aanvankelijke opleving bleek de toestand van de

teruggekeerden later zeer treurig te zijn. Het is dan ook veelzeggend dat God Zichzelf in Maleachi 1:14 aan het volk voorstelt als een groot Koning – een Koning Wiens gezag door het volk praktisch niet meer werd erkend. Hun hart ging eigenlijk uit naar een andere koning, naar hem die kwam in zijn eigen naam (vgl. Joh. 5:43). Maar juist de dwaasheid van het volk om een andere koning te wensen, gaf God gelegenheid Zijn plannen ten aanzien van het koningschap te realiseren. Saul, ongehoorzaam geworden, werd verworpen en Samuel zalfde David, de man naar Gods hart, tot koning. En er zijn ook geweldig mooie profetieën uitgesproken met betrekking tot de komende Koning door de profeten, die later optraden onder hen die uit de ballingschap zijn teruggekeerd (Hag. 2:23-24; Zach. 6:13; 9:9-10; 14:16-17; Mal. 1:14).

Dan wordt in 1 Samuel 25:1 echter de dood vermeld van Samuel de profeet. Wat een sombere situatie! De genade van God werd door het volk veracht, en de gezalfde koning moest vanwege de vijandschap van Saul ronddwalen in de woestijn. En na Maleachi traden er geen profeten meer onder hen op, terwijl de komende Koning reeds was aangekondigd. Maar toen de grote Koning werd geboren, was er geen plaats in de herberg; en Herodes probeerde Hem om te brengen. En later moest de Heer zeggen: de vossen hebben holen, de vogels van de hemel nesten, maar de Zoon des mensen heeft geen plaats waar Hij het hoofd kan neerleggen (Luk. 9:58).

Vervolgens zien wij in 1 Samuel 25 de geschiedenis van Nabal met zijn vrouw Abigail, en het optreden van David in verband hiermee. Het eerste dat we hier lezen van Nabal, is dat hij zeer aanzienlijk was. Hij bezat drieduizend schapen en duizend geiten. Het herinnert ons aan de zegen die de Heere beloofde aan Zijn volk na de inbezitting van het land Kanaän. In Deuteronomium 7:13 is sprake van de zegen over o.a. de dracht van het kleinvee als beloning op de trouw van het volk. Maar ondanks Nabals rijkdom staat er weinig goeds over hem. Zijn naam betekent: 'dwaas', en er staat dat hij hard en ruw was in zijn optreden (vs. 3). Dankbaarheid jegens God die hem zijn rijkdom had gegeven, was er niet te bespeuren.

In de profetie van Maleachi wordt de priesters verweten dat zij de naam van de Heere niet hadden geëerd; daarom zou hun zegen worden veranderd in een vloek (Mal. 2:2). Gelukkig had Nabal een goede vrouw. Zij had een goed verstand en was mooi van gestalte (vs. 3). Dit laat ons in type het overblijfsel zien ten tijde van het optreden van de Heer Jezus, de gelovige rest die inzicht had in de ellendige toestand van het volk als geheel. Zij konden met recht 'kinderen van de wijsheid' worden genoemd. Bovendien waren zij de heerlijken, in wie de Messias al Zijn welbehagen vond (Ps. 16:3).

David stuurde zijn mannen naar Nabal ter gelegenheid van het schaapscheerdersfeest met een boodschap van vrede. En David rekende daarbij op de welwillendheid van de herdersvorst om gunst te betonen aan zijn mannen. Daarbij verwees hij naar de zorg en de bescherming die door hen was besteed aan de kudden en de herders van Nabal. In vers 15 en 16 zijn het de knechten van Nabal zelf, die getuigen van de goedheid en de zorg van David en zijn mannen. Bovendien laat David uitdrukkelijk informeren naar Nabals welstand.

Zo kwam ook de Heer Jezus als de gezalfde Koning tot Zijn volk om te vragen naar hun welstand. Deze vraag ging ook vergezeld van een boodschap van vrede. Zo kwam Hij evenals Jozef bij zijn broers: *'Ga toch en doe onderzoek naar de welstand van uw broers'* (Gen. 37:14). En Petrus getuigt ervan in het huis van Cornelius, dat God *'het woord heeft gezonden aan de zonen van Israël, toen Hij vrede verkondigde door Jezus Christus'* (Hand. 10:36). Daarbij kon de Heer ook herinneren aan de zorg die Hij en Zijn dienaren hadden besteed aan het volk. Dit doet ons denken aan Zijn antwoord aan Johannes de Doper in de gevangenis: *'Blinden kunnen weer zien en kreupelen lopen, melaatsen worden gereinigd en doven horen, doden worden opgewekt en aan armen wordt het evangelie verkondigd'* (Matt. 11:5). *'Hij is het land doorgegaan, terwijl Hij goeddeed'* (Hand. 10:38). Hij was zelfs als 'een muur om hen heen', maar dit alles mocht niet baten!

De reactie van Nabal was schokkend: *'Wie is David, en wie is de zoon van Isai?'* Grof, brutaal en ondankbaar weigerde hij met grote minachting ook maar de geringste beloning te geven. In Johannes 8:25 zeggen de Joden ook: *'Wie bent U?'* Willens en wetens was het hun onbekend Wie Hij was. En in de gelijkenis van de wijngaard blijkt op schokkende wijze de gewetenloze brutaliteit waarmee de slaven van de heer van de wijngaard werden bejegend. Maar de ontvangst van de 'geliefde zoon' ging alle perken te buiten. *'Deze is de erfgenaam, laten wij hem doden'* (Luk. 20:13-14). Is het een wonder dat het oordeel onafwendbaar was? David en zijn mannen gordden hun zwaard aan en trokken op om korte metten te maken met Nabal en de zijnen. Eén van Nabals knechten voelde de dreiging, en zei tegen Abigail in vers 17: *'Want het kwaad is ten volle over onze heer en heel zijn huis besloten'*. Zo moet onherroepelijk het oordeel volgen, waarvan sprake is in Daniël 9:26 en andere plaatsen, die melding maken van de Messias Die zou worden uitgeroeid – waarna de stad en het heiligdom te gronde gericht werden en er strijd en verwoesting zou zijn tot het einde toe, verwoesting waartoe *vast besloten* is.

Maar dan volgt het bijzondere optreden van Abigail. Zij aarzelde niet, verzamelde in korte tijd een enorm geschenk en ging daarmee David tegemoet. Broden, wijn, schapen, geroosterd koren, rozijnenkoeken en vijgen: een zesvoudige vrucht. Nabal weigerde David ook maar iets te geven. Maar zijn vrouw was wijzer dan hij. Zij is

daarmee een type van het gezelschap dat wij vinden in Handelingen 1, en wel de apostelen en de broers van de Heer Jezus, Zijn moeder met enkele vrouwen, in totaal 120 personen. En dit aantal nam op het Pinksterfeest fors toe, toen er drieduizend personen tot geloof kwamen en werden toegevoegd. Het zijn deze eerste christenen in Jeruzalem geweest, die een rijke en overvloedige vrucht aan de ware David hebben aangeboden. Want de kenmerken, die worden voorgesteld door de zevoudige vrucht, waren bij deze gelovigen in ruime mate aanwezig.

Ik wil ze in het kort noemen:

1. Broden: eenheid (Hand. 2:44-47; 4:32).
2. Wijn: vreugde (Hand. 2:46).
3. Schapen: geduld, zachtmoedigheid, toewijding (Hand. 1:4).
4. Geroosterd koren: beproeving (Hand. 5:41-42; Hand. 7).
5. Rozijnenkoeken: duurzame vreugde (Hand. 5:41).
6. Vijgen: gerechtigheid (Hand. 1:23).

Deze dingen hadden de gelovigen uiteraard niet van zichzelf. Ten diepste zijn ze karakteristiek voor de Heer *Zelf*, zoals wij Hem voorgesteld zien in het eerste deel van de toespraak van Petrus op het Pinksterfeest. En het is ook aan de dienst van deze eerste christenen in Jeruzalem te danken, dat het oordeel over het ongelovige volk is uitgesteld. In plaats daarvan worden er in Handelingen 3 tijden van verkwikking aangekondigd. Natuurlijk is uiteindelijk alle zegen gegrond op het volbrachte werk van de Heer op het kruis van Golgotha. Maar het gaat hier om de praktische vrucht van de genade, die werd voortgebracht in het leven van deze gelovigen (die wat hun uiterlijke positie betreft nog verbonden waren met het Joodse volk).

Terug naar 1 Samuel 25. Het is treffend te zien hoe Abigaïl in vers 23 een onderdanige positie innam. Zij eerde David en erkende onvoorwaardelijk zijn gezag. Wij zien namelijk dat zij (1) van de ezel sprong, (2) zich vlak voor David op haar aangezicht wierp, (3) zich ter aarde boog, en (4) zich voor zijn voeten neerwierp. Het kost weinig moeite om in het begin van het boek Handelingen dezelfde gezindheid op te merken bij de apostelen en bij degenen die hun woord aannamen. Zo getuigde Petrus ervan dat God geen enkele twijfel erover liet bestaan wat Zijn gedachten waren over Zijn Knecht Jezus, die weliswaar door het volk was verworpen maar door Hem was verheerlijkt. Zo wordt het gezag van de Heer Jezus en Zijn totale heerschappij vastgesteld. Dan volgt in vers 24 de ontroerende uitspraak: *'Op mij rust de misdaad'*. In geen enkel opzicht was Abigaïl medeschuldig aan het optreden van haar man. Toch maakte zij zich één met zijn zonde. Dit doet ons

denken aan het gebed van Daniël, waarin hij tot God zei: *'wij hebben tegen u gezondigd'*. Hij had eveneens part noch deel aan de ongerechtigheid van het volk, en toch maakte hij zich één met dit volk. Daarom wordt hij tot driemaal toe *'zeer bemind'* genoemd (Dan. 9:23; 10:11, 19).

Het zijn harde woorden van deze vrouw in vers 25. Ze noemde haar eigen man een dwaas. Het was de trieste werkelijkheid, die zij niet uit de weg ging. Petrus zei op het Pinksterfeest tot de Joden: *'U hebt de Heilige en Rechtvaardige verloochend en gevraagd dat u een moordenaar zou worden geschonken'*. En Stefanus zei tegen de Joodse Raad in Handelingen 7, dat zij verraders en moordenaars waren geworden van de Rechtvaardige. Onverbloemd wezen zowel Petrus als Stefanus op de grote dwaasheid van de leiders van het volk, die de Messias hadden verworpen.

Dan zien wij ook het geloof van Abigaïl schitteren in vers 28. De dingen die zij noemde, waren allemaal nog toekomstig. Maar zij sprak met inzicht over David en over wat hij betekende voor Gods hart. En daardoor kon zij met grote stelligheid spreken over (1) een blijvend koningshuis voor David; (2) het voeren van de oorlogen van de Heere; en (3) dat er al zijn levensdagen geen kwaad bij David was gevonden. Het is duidelijk dat deze dingen in hun volle omvang niet in het leven van David zelf verwerkelijkt zijn. Wij moeten denken aan Hem Die meerder is dan David. Er is geen twijfel mogelijk: er zal een bestendig huis voor Hem zijn. Hij is de Steen die door de bouwlieden is veracht, maar nu tot een Hoeksteen is geworden – de Hoeksteen van een geestelijk huis van levende stenen (Hand. 4:11; 1 Petr. 2:3-7). En over de oorlogen van de Heere lezen wij profetisch in Handelingen 2: *'Zit aan Mijn rechterhand, tot Ik Uw vijanden stel tot een voetbank voor Uw voeten'*. Geen kwaad werd ook bij de Heer Jezus gevonden, Zijn leven lang. Zijn leven werd gekenmerkt door de Geest van de heiligheid (Rom. 1:4). Zo heeft Hij door de eeuwige Geest Zichzelf vlekkeloos aan God geofferd (Hebr. 9:14). Daarom was het ook niet mogelijk dat de weeën van de dood Hem zouden vasthouden (Hand. 2:24).

In vers 29 horen wij de prachtige uitspraak van Abigaïl: het leven van David zou veilig zijn in de buidel van de levenden bij de Heere zijn God, maar het leven van zijn vijanden zou door Hem worden weggeslingerd uit de holte van de slinger. In Handelingen 2:28 wordt van de Heer Jezus gezegd dat Hem de wegen van het leven zijn bekendgemaakt, en in Handelingen 3:14 wordt Hij de Vorst (of: Overste Leidsman) van het leven genoemd. Dat betekent dat er ook anderen zijn, aan wie de wegen van het leven worden bekendgemaakt. Hij is daarbij hun Overste Leidsman geworden. Maar de vijanden hebben weinig goeds te verwachten. Weggeslingerd zullen zij worden als een steen. In vers 37 zien wij Nabals hart als een steen worden. Iets dergelijks vinden wij ook in Handelingen 12, waar de dood van Herodes wordt beschreven. Met de dood van de apostel Jakobus op zijn gewe-

ten, probeert hij ook Petrus van het toneel te laten verdwijnen. Maar God verlost *'hem uit de hand van Herodes en uit al de verwachting van het volk der Joden'* (Hand. 12:11). Daarna liet Herodes zich goddelijke eer toekennen en weigerde hij de enige en waarachtige God te eren. Gods oordeel volgde onmiddellijk.

In vers 30 en 31 moedigde Abigaïl David aan genade voor recht te laten gelden. Het uitoefenen van een direct oordeel zou in haar ogen een smet werpen op Gods plannen van genade met David en zijn huis. David zelf zou Gods onverdiende gunst ondervinden. Moest hij die dan ook niet tonen in zijn houding ten opzichte van Nabal en zijn herders? Het is duidelijk dat David hier niet op de weg was die beantwoordde aan de verdraagzaamheid van God. Maar het was Abigaïl, die hem een halt toeriep en ze deed dit op een tactvolle wijze. Vanaf vers 32-35 zien we dat haar optreden ook werd beloond. David schreef de komst van Abigaïl rechtstreeks toe aan het werk van de Heere, de God van Israël. Hij had haar gezonden en hem ervoor bewaard kwaad te doen. David eindigde zijn woorden in vers 35 met de mooie uitspraak: *'Ga in vrede naar uw huis; zie, ik heb naar uw stem geluisterd en ben u ter wille'*. Zowel de gift van Abigaïl aan David als haar voorbede waren de oorzaak van het uitgestelde oordeel. Over de betekenis van de gift hebben we al iets gezegd. Bij de voorbede van Abigaïl gaan onze gedachten naar Handelingen 7, waar Stefanus stervend bad: *'Heer, reken hun deze zonde niet toe'*. En zijn gebed is verhoord.

In vers 36 en volgende zien we het rechtsgeding dat de Heere met Nabal heeft gevoerd. We zien het kwaad van Nabal neerdalen op zijn eigen hoofd. Toen bestierf hem het hart in zijn binnenste en hij werd als een steen. Dit laatste is een illustratie van het morele oordeel dat over de halsstarrige en ongelovige Joden is gekomen, toen ze bleven volharden in het afwijzen van het evangelie. Wij zien in het boek Handelingen dat Paulus op zijn zendingsreizen telkens naar de synagoge ging in de plaatsen die hij bezocht. Daar sprak hij het Woord tot de Joden (zie Hand. 13:5, 14; 14:1; 17:1-2; 17:17; 18:4; 19:8). Toen de Joden het Woord verwierpen, ging hij naar de volken. Maar uiteindelijk zien wij aan het slot van het boek Handelingen het oordeel van verharding over het ongelovige volk komen. De apostel citeert dan uit Jesaja 6: *'Het hart van dit volk is vet geworden en hun oren zijn hardhorend geworden en hun ogen hebben zij gesloten, opdat zij niet misschien met hun ogen zien en met hun oren horen en met hun hart verstaan en zich bekeren, en ik hen gezond maak'* (Hand. 28:27).

Daarna stuurde David boden om Abigaïl te vragen zijn vrouw te worden (vs. 39). Zo wordt zij verbonden met de man naar Gods hart, om voor hem een 'bron van vreugde' te zijn (d.i. de betekenis van haar naam). Evenzo werden de gelovigen uit de Joden, die aanvankelijk verbonden waren met het Joodse stelsel van eredienst,

bevrijd en ingevoerd in de volle zegen van het één zijn met het verheerlijkte Hoofd in de hemel. Hierover spreekt de apostel Paulus in het bijzonder in de brief aan de Efeziërs. Speciaal in deze brief leren wij hoe waardevol de gemeente is voor de Heer Jezus: *‘Christus heeft de gemeente liefgehad en Zichzelf voor haar overgegeven’* (Ef. 5:25). Opdat zij een ‘bron van vreugde’ voor Hem zou zijn. En dat is zo met de gemeente, als haar houding het kenmerk draagt van de gezindheid ‘die ook in Christus Jezus was’. Bij Abigaïl blijkt dit duidelijk uit haar bereidheid om de voeten te wassen van Davids knechten (vs. 41). Paulus zegt in Handelingen 20:27 tegen de oudsten te Efeze: *‘want ik heb niet nagelaten u de hele raad van God te verkondigen’*. En in vers 31: *‘Daarom waakt en herinnert u dat ik drie jaar nacht en dag niet heb opgehouden u met tranen terecht te wijzen’*. Zijn grote wens was om de onnaspeurlijke rijkdom van Christus onder hen te verkondigen, wat het hem ook mocht kosten.

Ten slotte vinden wij in vers 43 nog een merkwaardige bijzonderheid: ook Ahinoam uit Jizreël had David tot vrouw genomen. Zo zal de Heer Jezus in de toekomst ook zijn aardse bruid krijgen. Het oordeel over het ongelovige volk, dat Hem heeft afgewezen, zal uiteindelijk worden voltrokken. Maar uit dat volk zal een deel zich bekeren en met Hem verbonden worden. Ahinoam betekent: de *liefelijke*. Dit doet ons denken aan de bruid in het Hooglied, van wie in verschillende passages de liefelijkheid wordt beschreven (Hoogl. 1:5, 10, 16; 2:14; 4:3; 6:4; 7:6; 8:5).

Samenvattend zien we in deze gebeurtenissen een type van het gelovige overblijfsel van Israël, dat ten tijde van het leven van de Heer op aarde en direct na Zijn dood en opstanding qua uiterlijke positie nog verbonden was met het ongelovige volk. Als gevolg van de verwerping van Christus moest het oordeel onherroepelijk volgen. Maar dan zijn het de vruchten die werden voortgebracht door dit overblijfsel en de voorbede ervan, die de oorzaak zijn dat het oordeel wordt uitgesteld. Maar als dit dan toch komt – in morele zin weliswaar, door de terzijdestelling van het volk als geheel – leidt dit tot de invoering van het overblijfsel in de volle zegen van de gemeente, door haar verbinding met de ware David. Ten slotte zal in de voleinding van de eeuw de Heer ook Zijn aardse bruid ontvangen, en zij zal worden verbonden met Hem Die tot vorst over Israël is aangesteld (vs. 30).

Na de overdenking van de geschiedenis van Nabal en Abigaïl wil ik graag nog een paar praktische opmerkingen maken. De situatie waarin het volk Israël zich bevond, lijkt veel op die van onszelf, en hiermee bedoel ik met name degenen die gewend zijn samen te komen in de naam van de Heer Jezus. Nabal betekent *‘dwaas’*, zo hebben we gezien. En als de Heer een waardering van ons als geheel zou geven op dit moment, denkt u dat Hij iets anders zou zeggen dan wat wordt uitgedrukt in de

naam Nabal? De wereldwijde verwarring die er heerst over het verstaan van de beginselen die onze 'voorgangers' ertoe bracht om alles achter zich te laten en eenvoudig samen te komen in Zijn naam, is ontstellend. De Heer kon de broeders van het eerste uur heel veel laten zien van Zijn gedachten. En met een uitnemend en eerlijk hart hebben ze vrucht gedragen. Bovendien hebben ze met enorme ijver de waarheid, fris en met overtuiging, verkondigd en uitgelegd aan anderen.

Maar wat hebben wij gedaan met deze geestelijke rijkdommen? Nabal was een dwaas door te denken dat zijn rijkdom iets was waarover hijzelf kon beschikken, zonder goed te doen aan degenen die het waard waren. En moeten wij ons ook niet afvragen of wij wel op de juiste manier met die geestelijke rijkdommen zijn omgegaan? Heeft het ons niet ontbroken aan een goed en eerlijk hart, waarin ze bewaard en genoten werden en een uitwerking hadden moeten hebben op ons leven? En is er niet een gebrek geweest aan vurige ijver, een diep verlangen deze dingen ter beschikking te stellen van onze medegelovigen? Te vaak zijn ze aangewend tot eigen geestelijk genot, in plaats van ze te gebruiken tot nut van Gods kinderen, de dienaren van de ware David. 'Geeft u hun te eten', zei de Heer tegen de discipelen. Uiteraard wenst ook David zijn deel te ontvangen uit onze harten. Maar hoe kunnen wij de Heer Zijn deel geven, zonder daarbij te denken aan de Zijnen? Dat is uitgesloten.

In elk opzicht is het oordeel nu onafwendbaar geworden. Het oordeel begint bij het huis van God. 'Als u zich niet bekeert, zal Ik uw kandelaar wegnemen'. Wanneer wij goed luisteren, dan kunnen wij de naderende voetstappen van de Heer al horen. En wij kunnen erop rekenen dat Zijn tucht niet gering zal zijn. Maar is er dan geen hoop meer, en moeten wij gelaten afwachten hoe het nu verder zal gaan? Zo dacht Abigaïl niet. Zij haastte zich, verzamelde ijverig een groot geschenk en ging op weg. Is het niet de tijd om ijverig te worden? IJverig in het verzamelen van die bijzondere eigenschappen, die door de gift van Abigaïl worden voorgesteld. *'Voeg om deze reden echter ook met inbreng van alle ijver...'* (zie 2 Petr. 1:5). IJver is noodzakelijk om David tegemoet te gaan, maar ijver alleen is niet genoeg. Dit moet gepaard gaan met de gezindheid die daarbij past.

En zoals Abigaïl door een bergkloof omlaag reed, zich neerwierp vlak voor David, zich ter aarde boog en zich voor zijn voeten wierp en zei: *'Och, mijn heer, op mij rust de misdaad'*, zo is het de hoogste tijd om ons te buigen onder de krachtige hand van God, opdat Hij ons zal verhogen op Zijn tijd. Abigaïl was heel serieus. De situatie bood geen enkele ruimte meer voor schijn. Daarvoor was de toestand te ernstig. Er was bij haar een oprechte erkenning van schuld, het bewustzijn verbonden te zijn met een dwaze man, alsmede de bereidheid alles te doen wat goed en aangenaam was voor David en voor hen die met hem verbonden waren. Misschien

hebben we teveel gepraat over verootmoediging, zonder verootmoedigd te zijn. Te vaak hoog van de toren geblazen aangaande onze kennis van de Schrift, zonder vanuit de Schrift te leven. En dikwijls onze zaken geregeld op een wijze die ons het beste uitkwam. En te vaak de stem van de Heer in ons geweten, die ons waarschuwde dat er zaken waren die niet deugden, veronachtzaamd, of het zwijgen opgelegd.

Is het niet tijd om te bidden? Om in onze binnenkamer te gaan, de deur te sluiten en te bidden tot onze Vader Die in het verborgen is? Hij kijkt in het verborgen. Vervult dit ons met schrik, of is het onze liefste wens dat Hij alles ziet? Abigaïl verootmoedigde zich en zij ontkwam aan de straf van David; zij werd met hem verenigd als zijn vrouw. Er is een weg om te ontkomen aan de tuchtigende hand van Hem Die wandelt in het midden van de zeven gouden kandelaars. Laten wij toch niet denken dat onze Heer iets onmogelijks van ons vraagt. In geen geval. Dit herinnert ons aan de woorden van Mozes in Deuteronomium 30:11: 'Want dit gebod dat ik u heden opleg, is *niet te moeilijk voor u* en het is niet ver weg'. En in vers 14: 'Maar dit woord is *zeer dicht bij u*, in uw mond en in uw hart, *om het te volbrengen.*' In zeker opzicht is de keus aan ons. Zo lezen wij in vers 15: 'Zie, ik houd u heden het *leven* en het *goede* voor, maar ook de dood en het kwade'. En dan zou ik willen besluiten met de woorden van vers 19: 'Ik neem heden de hemel en de aarde tegen u tot getuigen: het leven en de dood stel ik u voor, de zegen en de vloek; *kies dan het leven*'
